

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2021

Vragen van de leden **Potters** en **Duisenberg** (beiden VVD) aan de Ministers van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over *de aanpak van radicalisering en de rol van het onderwijs, en de gezamenlijke verklaring van de EU-onderwijsministers in Parijs van 17 maart 2015* (ingezonden 20 maart 2015).

Antwoord van Minister **Bussemaker** (Onderwijs, Cultuur en Wetenschap) mede namens de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en de Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (ontvangen 21 april 2015).

Vraag 1

Waarom licht de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap in zijn brief van 16 maart 2015 toe dat het thema radicalisering en de aanpak daarvan past binnen het bredere kader van sociale veiligheid op scholen, waaronder loverboys, pesten, crimineel gedrag, discriminatie en huiselijk geweld?¹ Zijn radicaliserende jongeren, die zich volledig afkeren van onze maatschappij en dit in zo'n extreme mate doen dat ze mensen in onze samenleving daarvoor geweld willen aandoen, niet een probleem van een buitencategorie die een andere bestrijding vereist?

Antwoord 1

Alle uiteenlopende (sociale) veiligheidsproblemen van onze samenleving raken ook onze onderwijsinstellingen. Juist een tijdige en integrale aanpak van deze problemen daar verkleint de kans op grotere dreigingen en/of incidenten in een later stadium. Voor de beperkte groep van radicaliserende jongeren is een maatwerk aanpak vereist. Inzet van politie, gemeente al dan niet met de vertrouwensinspecteur van de Onderwijsinspectie helpt dan in deze specifieke gevallen om het veiligheidsbelang van de jongere zelf maar ook van zijn omgeving te versterken.

Vraag 2

Deelt u de mening dat we moeten kiezen voor een gerichte en professionele aanpak voor radicalisering als thema binnen alle lagen van het onderwijs? Zo ja, op welke wijze gaat u hieraan invulling geven? Zo nee, waarom niet?

¹ Kamerstuknummer: 29 754, nr. 305

Antwoord 2

Ik deel uw mening dat er een gerichte en professionele aanpak voor radicalisering binnen alle lagen van het onderwijs moet zijn. Per sector zijn de problemen en vraagstukken anders. De instellingen in het primair- en voortgezet onderwijs worden al door de portal van School en Veiligheid ondersteund. Er komt een specifieke portal voor het mbo en de hoger onderwijsinstellingen krijgen ondersteuning en informatie via de portal van Integraal Veilig HO.

Vraag 3

Waarom heeft u ervoor gekozen een gezamenlijke «Declaration on promoting citizenship and the common values of freedom, tolerance and non-discrimination through education» van EU-onderwijsministers in Parijs op 17 maart 2015 over radicalisering in het onderwijs te ondertekenen zonder de Kamer daarover te consulteren?

Antwoord 3

Uw Kamer is vooraf geïnformeerd over mijn voornemen om bij de conferentie in Parijs aanwezig te zijn om daar de verklaring te tekenen.² Ik ga graag met uw Kamer in debat over de verklaring.

Vraag 4

Waarom is er in de preambule van de gezamenlijke verklaring van de EU-onderwijsministers niet opgenomen dat de lidstaten nadrukkelijk afstand nemen van het radicale gedachtegoed dat ten grondslag ligt aan de aanslagen in Frankrijk en Denemarken? Waarom is niet sterker uitgesproken door de EU-onderwijsministers dat alle vormen van radicalisme niet te tolereren zijn?

Antwoord 4

Met de verklaring van Parijs hebben de EU-ministers van onderwijs gezamenlijk een krachtig politiek signaal afgegeven dat onderwijs een belangrijke rol speelt bij het tegengaan van radicalisering en bij het bevorderen van burgerschap. De kracht van de preambule is dat deze de gemeenschappelijke waarden van de Europese Unie benadrukt, waaronder de vrijheid van meningsuiting, het respecteren van mensenrechten en de gelijke behandeling van mannen en vrouwen. Deze waarden weerklinken ook in de voorgenomen acties.

Vraag 5

Waarom is het actief bijbrengen van de gezamenlijke democratische waarden van de EU – zoals onder andere vastgelegd in het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM) waaronder vrijheid van meningsuiting, gelijke behandeling van man en vrouw – niet opgenomen in de gezamenlijke verklaring van de EU-onderwijsministers?

Antwoord 5

Zie het antwoord op vraag 4.

Vraag 6

Hoe worden de beoogde doelen, die wel genoemd worden in de gezamenlijke verklaring van de EU-onderwijsministers, daadwerkelijk gerealiseerd? Wie of wat draagt hiervoor de eindverantwoordelijkheid?

Antwoord 6

De follow-up van de verklaring die in Parijs is ondertekend zal aan de orde komen bij «Any other business» tijdens de OJCS-Raad van 18 en 19 mei aanstaande. Uw Kamer is op de gebruikelijke wijze over de Nederlandse inzet tijdens die Raad geïnformeerd, via de geannoteerde agenda. Meer in het algemeen is het uitgangspunt bij de sturing op de inhoud van het onderwijs het subsidiariteitsbeginsel. Kort gezegd: Europees wat moet, nationaal wat

² Kamerstukken II, 2014–2015, 21 501-34, nr. 243 en Kamerstukken II, 2014–2015, 29 754, nr. 305.

kan. Dit neemt niet weg dat we – zoals in de verklaring staat – in EU-verband kunnen samenwerken en van elkaar kunnen leren.